

Inga personnummer för aborter i patientregister

»Omöjliggör fruktbar forskning«

– Jag tycker det är mycket olyckligt för det omöjliggör en fruktbar forskning.

■ Det säger docent Elisabeth Persson, ordförande i Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi, med anledning av att regeringen beslutat att personnummer i framtiden inte ska få användas när aborter registreras i patientregistret. Beslutet togs när nya förordningar fastställdes om hälsodataregister hos Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

– Med beslutet garanterar vi att ingen ska behöva känna oro för att få sitt personnummer registrerat i samband med abort. Det är ett sätt att ytterligare garantera och förstärka den fria aborträtten i Sverige, anser socialminister Lars Engqvist.

Beslutet om förändringar i patientregistret innebär att varje abort kommer att registreras som ett vårdtillfälle med uppgifter om diagnos, vårdenhet, ålder, åtgärd, tidpunkt samt planerad vård.

Elisabeth Persson kommenterar:

– Det finns olika tankar om detta inom vår kår. Vi är alla överens om att det är oerhört viktigt med den personliga integriteten, att en kvinna inte kan bli ut-

hängd på något sätt för att hon har gjort abort. En del anser att det väger tyngre än det som man kan sätta emot det, nämligen den negativa effekten att det omöjliggör fruktbar forskning i sammanhanget. Forskning som kan komma kvinnor till del och glädje.

Hon pekar på att Socialstyrelsens register är oerhört säkra och att man inom läkarkåren har ett mycket stort förtroende för dem.

– Det har inte kommit ut någon information som inte ska komma ut – det har inte varit något läckage. Så att man hos Socialstyrelsen, med sin tuffa registermiljö, skulle registrera personnummer vid aborter ser inte jag personligen som något hot mot den enskilda kvinnans integritet.

»Mycket olyckligt«

– Jag tror att det finns mycket att vinna på att ge möjligheter till forskning om hur man kan riktiga förebyggande insatser till grupper av kvinnor. Det finns en mängd saker som vi aldrig kommer att kunna ta reda på utan ett stort material där man har med personnummer. För vi kan ju framöver aldrig spåra kvinnorna som gjort abort, vad som har hänt med dem. Jag

tycker att det är mycket olyckligt.

Hon känner sig mycket fundersam över socialministerns uttalandet att regeringens beslut skulle stärka den fria aborträtten i Sverige.

– För beslutet förstärker ju på något sätt fördomen om att det är något speciellt med aborter. Man får registrera barnafödande, man får registrera provrörsbefruktnings, men aborter är något väldigt speciellt. Och jag tror att den fördomen finns i betraktarens öga mer än hos kvinnorna själva.

Hade hellre sett uppgifterna kvar

På Socialstyrelsen kommenterar generaldirektör Kerstin Wigzell:

– Vi är nöjda med att regeringen nu fattat beslut om hälsodataregistren. Vi hade naturligtvis hellre sett att uppgifterna om aborterna funnits kvar. Nu blir det till exempel svårare att följa upp eventuella risker med olika abortmetoder. Men avvägningen mellan detta och den enskildes upplevelser av integritetsintrång är självklart ett politiskt beslut.

Tom Ahlgren

Problem i SalusAnsvar

Nedskärningar efter mycket stor förlust

SalusAnsvar gjorde under årets första sex månader en förlust på nästan 195 miljoner kronor.

Men företagets VD och koncernchef Carl-Viggo Östlund hävdar bestämt att läget för försäkringstagarna i bolaget inte är sämre än för försäkringstagare hos andra bolag.

■ Han betecknar SalusAnsvar som ett företag vilande på stabil grund men med vissa svårigheter, som ska lösas med hjälp av ett besparingsprogram..

– Vi har helt enkelt dragits med en för stor kostnadskostym. Den plan som styrelsen nyligen klubbade innebär att vi siktar på att spara 60 miljoner, det är målet och på så sätt har vi anpassat kostnadskostymen till verkligheten.

Det innebär bland annat att företaget friställer 50 av de 170 anställda.

– Vi har absolut en stabil grund att stå på. Så jag räknar självklart med att vi ska

nå en tillfredsställande lönsamhet, en lönsamhet som består av tio procent på eget kapital under 2002.

Flera försäkringstagare har uttryckt en oro angående värdet på sina pensionsförsäkringar, något som Carl-Viggo Östlund kommenterar så här:

– Vi har ett livbolag där vi har ett kapital som uppgår till cirka sju miljarder kronor. Pengarna där är ju trygga, men självklart är de beroende av de börsrörelser som vi ser och som har varit väldigt kraftiga. Börsen har väl gått ner nästan 32 procent bara i år, vilket ju har drabbat hela branschen.

Vill lugna kunderna

– Jag vill absolut lugna våra kunder, säger han och poängterar att de som har sina pengar hos SalusAnsvar inte ligger sämre till än kunder hos andra försäkringsbolag.

– Det skulle jag inte vilja påstå, kommenterar han. Jag menar att med det här

åtgärds paketet vi lagt kommer vi att sänka kostnadsmassan i företaget och det kommer alla tillgodo, livförsäkringstagare och andra intressegrupper.

Carl-Viggo Östlund hänför den stora förlusten i huvudsak till de avskrivningar som gjordes i samband med SalusAnsvar Sakförsäkrings AB, ett företag som i våras sattes i likvidation.

I det bolaget har SalusAnsvar inte sålt några försäkringar sedan 1999, utan det håller på att avvecklas.

Det lever sitt eget liv med egna pengar för att reglera skador som ligger i det bolaget.

Idag säljer SalusAnsvar fortfarande sakförsäkringar, men det sker via Svenska konsumentförsäkringar, ett Folksam-bolag.

– Där har vi en ganska omfattande verksamhet, kommenterar Carl-Viggo Östlund.

Tom Ahlgren